

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Afstemming collegenota en raadsmededeling met betrekking tot Uitvoeringsplan fietsparkeren Binnenstad

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 15-04-2025

Notanummer : 2025-302

Datum : 15-04-2025

Programma : 03 - Leefomgeving

Portefeuillehouder : Wethouder Elferink,

Bijlage(n) : 2025-302-bijlage-Uitvoeringsplan Fietsparkeren
Binnenstad.docx, Financiële tabel.docx

Parafering

10-04-2025: Wethouder09-04-2025: Programmamanager

Agendering

* 10-04-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

15-04-2025

B & W d.d.: 15-04-2025

Besluit

1. Het Uitvoeringsplan fietsparkeren Binnenstad vast te stellen
2. De aanvullende financiële dekking voor dit uitvoeringsplan mee te nemen in integrale afweging bij de Perspectiefnota
3. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de gemeenteraad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

De binnenstad van Deventer trekt wekelijks meer dan 170.000 bezoekers, en dit aantal zal de komende jaren blijven groeien. De stad biedt een breed scala aan winkels, horecagelegenheden en culturele voorzieningen, evenals iconische projecten zoals de Lebuinuspleinen. Dit draagt bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad, waardoor ook het fietsgebruik toeneemt. De opkomst van elektrische fietsen vergroot bovendien de actieradius van fietsers en maakt het voor een bredere groep, waaronder minder mobiele inwoners, aantrekkelijker om de fiets te pakken.

Door de groeiende stroom fietsers komen de bestaande stallingen onder druk te staan, en die druk zal verder toenemen met de geplande realisatie van 11.000 nieuwe woningen. Tegelijkertijd kiezen steeds meer mensen voor duurdere fietsen, wat de vraag naar veilige en goed uitgeruste fietsparkeervoorzieningen vergroot. Structurele investeringen hierin zorgen ervoor dat de binnenstad goed bereikbaar blijft, het winkel- en horecagebied aantrekkelijk blijft en Deventer zich ontwikkelt tot een duurzamere en gezondere stad.

In mei 2024 presenteerde het college van burgemeester en wethouders een plan met de minimaal noodzakelijke maatregelen om de fietsvoorzieningen in de binnenstad

structureel te verbeteren. Dit plan is uitgewerkt tot een uitvoeringsplan, waarin de maatregelen en financiële consequenties zijn vastgelegd. Dit uitvoeringsplan zet in op een structurele en toekomstbestendige aanpak van fietsparkeren in de binnenstad, die de bereikbaarheid, veiligheid en uitstraling van de stad versterkt.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde maatschappelijk resultaat van het uitvoeringsplan fietsparkeren is veelzijdig en draagt bij aan een duurzame, toegankelijke en aantrekkelijke binnenstad. Het uitvoeringsplan heeft de volgende belangrijke effecten:

*** Verbeterde bereikbaarheid**

Door het creëren van extra en kwalitatief hoogwaardige fietsparkeervoorzieningen kunnen bezoekers de binnenstad veilig en efficiënt bereiken. Dit bevordert niet alleen het gebruik van duurzame vervoersmiddelen, maar vermindert ook verkeersdruk en de afhankelijkheid van de auto.

*** Aantrekkelijker en leefbaarder stadsbeeld**

De transformatie van bestaande fietsenstallingen en uitbreiding van parkeerplekken op straat zorgen voor een netter en georganiseerder straatbeeld. Het verwijderen van weesfietsen en fietswrakken draagt bij aan een opgeruimde openbare ruimte, wat de gastvrijheid van de binnenstad versterkt.

*** Duurzaamheid en gezondheid**

Het stimuleren van fietsgebruik ondersteunt de ambitie voor een emissievrije binnenstad en draagt bij aan de klimaatdoelstellingen van Deventer. Daarnaast leidt een actieve mobiliteit tot positieve effecten op de gezondheid, doordat fietsen een gezonde en duurzame manier van verplaatsen is.

*** Economische voordelen**

Een beter bereikbare en aantrekkelijker binnenstad trekt meer bezoekers, wat resulteert in hogere bestedingen in winkels, horeca en andere binnenstedelijke voorzieningen. Dit versterkt de lokale economie en kan leiden tot meer werkgelegenheid.

*** Kostenbesparing op lange termijn:**

Structurele investeringen in onderhoud, monitoring en handhaving zorgen ervoor dat problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt. Hierdoor kunnen dure ingrepen in de toekomst worden voorkomen, wat op de lange termijn tot kostenbesparingen leidt.

Het uitvoeringsplan draagt bij aan een toekomstbestendige binnenstad waarin mobiliteit, duurzaamheid en leefbaarheid integraal met elkaar verbonden zijn. Dit resulteert in een binnenstad waarin een gezonde, schone en aantrekkelijke leefomgeving centraal staat.

Kader

Visie Leefomgeving (2014)

Fietsparkeren Binnenstad Uitvoeringskader (2016)

Programma Fiets 2021-2025

Agenda Binnenstad Deventer 2.0

Beeldkwaliteitsplan Deventer Binnenstad (2021)

Bestuursakkoord 'Dichtbij, Betrokken & Bevlogen' (2022-2026)

Uitvoering adviezen burgerberaad klimaat 2024

Basisvoorkeursvariant Hoofdwegenstructuur (2025)

Tussenproduct Mobiliteitsplan Binnenstad en Periferie (2025)

Motie 3.2 Fietsparkeren in Deventer Centrum d.d. 10 november 2021

Motie 8.3 Openbaar rolstoeltoegankelijk toilet bij de fietsvoorziening Binnenstad d.d. 10 juli 2024

Amendement Bewaakt fietsparkeren d.d. 19 maart 2025

Betrokken partijen en participatie

De maatregelen in het uitvoeringsplan voor fietsparkeren in de binnenstad van Deventer genieten brede steun van bewoners, ondernemers, bezoekers en andere belanghebbenden. Dit draagvlak is ontstaan door een zorgvuldig proces, gebaseerd op een fietsparkeeronderzoek uit 2022 en een uitgebreide inventarisatie van knelpunten met diverse stakeholders.

In februari 2025 werd het uitvoeringsplan besproken met belanghebbenden, waaronder de Fietsersbond, Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM), Stichting Bewonersbelangen Binnenstad Deventer (SBBB), Deventer Verhaal en Koninklijke Horeca Nederland. De aanwezigen erkenden de urgentie van verbeteringen en steunen de voorgestelde maatregelen als een essentiële stap naar een toekomstbestendige binnenstad.

Toelichting op participatiebeleid

Het participatiebeleid is van toepassing. Voor de uitvoering van de maatregelen zal de omgeving en betrokken organisaties worden geïnformeerd.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- * De gebouwde en bemenste fietsenstalling 'Op de Keizer' biedt optimale bescherming tegen weersinvloeden en verhoogt de veiligheid met professioneel toezicht en een efficiënt scansysteem. Hierdoor is het risico op diefstal en beschadiging praktisch nihil.
- * De openingstijden sluiten aan bij de beoogde doelgroep van de fietsenstalling.
- * Een gratis fietsparkeerstalling stimuleert het fietsen, verhoogt de veiligheid, vermindert wildparkeren en draagt bij aan een bloeiende binnenstadeconomie.
- * Door verbeterde fietsparkeervoorzieningen blijft de binnenstad toegankelijk voor bezoekers, bewoners en ondernemers.
- * Meer en beter ingerichte stallingen verminderen de foutgeparkeerde fietsen, wat zorgt voor minder overlast en veiliger voetgangersverkeer.
- * Een aangepast APV en strengere handhaving zorgen ervoor doordat onbruikbare fietsen worden verwijderd, waardoor extra ruimte vrijkomt voor legitieme fietsparkeerplekken.
- * Het stimuleren van fietsgebruik draagt bij aan een groenere, gezondere stad en minder autoverkeer.
- * Het aanstellen van een fietsparkeemedewerker zorgt voor centrale coördinatie en continue monitoring, waardoor knelpunten snel worden gesignaleerd en aangepakt.
- * Het plan is opgesteld in samenwerking met belanghebbenden, wat zorgt voor draagvlak en gerichte oplossingen.
- * Met de verwachte groei van inwoners en bezoekers wordt tijdig ingespeeld op de toenemende vraag naar fietsparkeerplekken.
- * Sluit aan op toekomstige ontwikkelingen zoals gebiedsprogramma Centrum&Schil en Keizerslanden.

Argumenten tegen:

- * De uitvoering vergt aanzienlijke financiële middelen die nog niet beschikbaar zijn.
- * Extra fietsparkeerplaatsen kunnen ten koste gaan van andere functies in de binnenstad.
- * Ondanks breed draagvlak kunnen bepaalde groepen bezwaar maken tegen specifieke maatregelen of locaties.
- * De grond van de gebouwde fietsenstalling is niet in eigendom van de gemeente, maar in erfpacht aan de gemeente uitgegeven. Dit betekent dat na einde van de erfpachtovereenkomst opnieuw met de eigenaar onderhandeld moet worden of en

zo ja over de voorwaarden waaronder het gebruik van de grond waarop de fietsenstalling staat voortgezet kan worden. De erfpachtovereenkomst loopt tot en met 31 december 2035 en eindigt van rechtswege.

Financiële consequenties en dekking

De financiële vertaling van het uitvoeringsplan fietsparkeren bestaat uit meerdere componenten. De uitvoering van de maatregelen (exclusief de bouw van de fietsenstalling) bedraagt structureel €827.500 waarvan €466.000 benodigd is voor de personele bezetting tijdens de openingstijden van de fietsparkeergarage. In 2026 zijn de exploitatielasten iets lager omdat de fietsparkeergarage in de loop van dit jaar gerealiseerd wordt. Echter ramen we voor een tijdelijke fietsenstalling €200.000 eenmalig in 2026. Meer fietsparkeerplekken op straat en dynamisch fietsparkeren op de Brink vraagt een investering van 675.000 die resulteert in een structurele kapitaallast van €79.000.

De erfpachtcanon ad. €73.000 en de bemensing van het fietsparkeren op de Keizer ad. €127.000 zijn reeds gedekt binnen de gemeentelijke begroting. Per saldo is dekking benodigd voor €656.500 in 2026 en structureel circa €705.000 vanaf 2027. Deze aanvullende middelen worden aangevraagd bij de perspectiefnota.

De fysieke investering om de fietsgarage te realiseren is onderdeel van het gebiedsprogramma Centruschil bedraagt €4,4 miljoen. Hiervan wordt €2,2 miljoen gedekt vanuit de versnellingsgelden en de gereserveerde middelen voor de cofinanciering. Vanuit het gebiedsprogramma Centruschil wordt bij de perspectiefnota dekking gevraagd voor de resterende 2,2 miljoen die benodigd is. Bij deze kosten is een rolstoeltoegankelijk toilet inbegrepen dat tijdens openingstijden van de fietsenstalling te gebruiken is.

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Q2 2025	Besluitvorming
Q2 2025-Q2 2026	Start kortetermijnmaatregelen oa: uitbreiding fietsparkeerplekken op straat, handhaving, gedragsbeïnvloeding, voorbereiding gebouwde fietsenstalling
Q2 – Q4 2026	Bouw gebouwde fietsenstalling
2027 – 2030	Doorontwikkeling en optimalisatie fietsparkeermaatregelen

Na het uitwerkingsplan zal monitoring uitwijzen of aanpassing van de maatregelen noodzakelijk is.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Afstemming collegenota en raadsmededeling met betrekking tot Uitvoeringsplan fietsparkeren Binnenstad		
Nummer	2025-302	Portefeuillehouder	Wethouder Elferink,
Team	DEV-PRO-EL	Datum	15-04-2025

Inleiding

In mei 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders een plan gepresenteerd met de minimaal noodzakelijke maatregelen om de fietsvoorzieningen in de binnenstad structureel te verbeteren. Dit plan is inmiddels uitgewerkt in een uitvoeringsplan, Met daarin de concrete maatregelen en de financiële consequenties. Met dit uitvoeringsplan wordt ingezet op een structurele en toekomstgerichte aanpak van fietsparkeren in de binnenstad. Dit draagt bij aan de bereikbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Kader

- Visie Leefomgeving (2014)
- Fietsparkeren Binnenstad Uitvoeringskader (2016)
- Programma Fiets 2021-2025
- Agenda Binnenstad Deventer 2.0
- Beeldkwaliteitsplan Deventer Binnenstad (2021)
- Bestuursakkoord 'Dichtbij, Betrokken & Bevlogen' (2022-2026)
- Uitvoering adviezen burgerberaad klimaat 2024
- Basisvoorkeursvariant Hoofdwegenstructuur (2025)
- Tussenproduct Mobiliteitsplan Binnenstad en Periferie (2025)
- Motie 3.2 Fietsparkeren in Deventer Centrum d.d. 10 november 2021
- Motie 8.3 Openbaar rolstoeltoegankelijk toilet bij de fietsvoorziening Binnenstad d.d. 10 juli 2024
- Gebiedsprogramma Keizerslanden

Kern van de boodschap

Het uitvoeringsplan bevat maatregelen voor uitbreiding van de voorzieningen voor fietsers in de binnenstad. Dit leidt tot een structurele verbetering van de fietsparkeerfaciliteiten in de binnenstad, een veiliger en netter straatbeeld en een betere toegankelijkheid.

Het openbare rolstoeltoegankelijke toilet draagt bij aan een gastvrije en inclusieve binnenstad. Om de realisatie van de maatregelen uit het uitvoeringsplan mogelijk te maken, volgt een voorstel bij de perspectiefnota, zodat de raad een integrale afweging kan maken.

Nadere toelichting

De binnenstad van Deventer trekt wekelijks meer dan 170.000 bezoekers, en de verwachting is dat dit aantal de komende jaren zal blijven groeien. De stad kent een divers aanbod aan winkels, horecagelegenheden en culturele voorzieningen, aangevuld met ruimtelijke ontwikkelingen zoals de herinrichting van de Lebuiuspleinen. Deze ontwikkelingen dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad en stimuleren tevens het fietsgebruik. De opkomst van elektrische fietsen vergroot bovendien de actieradius van fietsers, waardoor een bredere groep inwoners – waaronder minder mobiele personen – vaker de fiets als vervoermiddel kiest.

De toenemende stroom fietsers zet de bestaande fietsparkeervoorzieningen onder druk. Deze druk zal verder toenemen met de geplande bouw van 11.000 nieuwe woningen tot 2035. Daarnaast leidt de stijgende populariteit van hoogwaardige en duurdere fietsen tot een groeiende vraag naar veilige en goed uitgeruste stallingsmogelijkheden. Structurele investeringen in fietsparkeren zijn daarom noodzakelijk om de binnenstad goed bereikbaar en het winkel- en horecagebied aantrekkelijk te houden. Dit sluit aan bij de bredere ambitie om Deventer verder te ontwikkelen als een duurzame en toekomstbestendige stad.

In november 2022 heeft het Rijk geld toegekend aan gemeente Deventer voor het versnellen van de woningbouwopgave. Meer woningen betekent meer mensen en dus ook meer bezoekers van de binnenstad. Dit betekent dat ook de druk op de bestaande fietsparkeervoorzieningen toeneemt. Dit uitvoeringsplan biedt een strategische en structurele aanpak om het fietsparkeren in de binnenstad te verbeteren, waarbij duurzaamheid, bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit centraal staan.

Dit uitvoeringsplan richt zich op vier kernthema's:

- * Kortetermijnmaatregelen en communicatie
- * Juridische verankering en handhaving
- * Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden
- * Structurele borging en organisatie

Kortetermijnmaatregelen en communicatie: dit omvat de realisatie van een gebouwde en bemenste fietsenstalling Op de Keizer inclusief realisatie rolstoeltoegankelijk toilet, uitbreiding van fietsparkeerplekken op straat en de invoering van een herkenbare huisstijl en communicatiecampagne om fietsers beter te informeren.

Juridische verankering en handhaving: om structureel ruimte te creëren en een netter straatbeeld te bevorderen, worden fietsparkeerverbodsgebieden vastgelegd in de APV en weesfietsen en fietswrakken actief verwijderd.

Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden: er komen nieuwe oplossingen, zoals dynamisch fietsparkeren met LED-projecties en een menukaart voor inpandige stallingen. Daarnaast worden tijdelijke stallingen bij evenementen verbeterd.

Structurele borging en organisatie: de gemeente stelt een specialist fietsparkeren aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering, monitoring en doorontwikkeling van fietsparkeermaatregelen.

Deze integrale aanpak draagt bij aan een toekomstbestendige en fietsvriendelijke binnenstad, waarin fietsparkeren naadloos aansluit op bredere mobiliteitsdoelen en stedelijke ontwikkelingen. Dit plan vormt de basis voor verdere optimalisatie richting 2030 en daarna. De gemeente blijft de voortgang monitoren en zal indien nodig aanvullende maatregelen nemen om de effectiviteit van de maatregelen te waarborgen.

De financiële vertaling van het uitvoeringsplan fietsparkeren bestaat uit meerdere componenten. De uitvoering van de maatregelen (exclusief de bouw van de fietsenstalling) bedraagt structureel €827.500 waarvan €466.000 benodigd is voor de personele bezetting tijdens de openingstijden van de fietsparkeergarage. In 2026 zijn de exploitatielasten iets lager omdat de fietsparkeergarage in de loop van het jaar gerealiseerd wordt. Echter ramen we voor een tijdelijke fietsenstalling €200.000 eenmalig in 2026. Meer fietsparkeerplekken op straat en dynamisch fietsparkeren op de Brink vraagt een investering van 675.000 die resulteert in een structurele kapitaallast van €79.000.

De erfpachtcanon ad. €73.000 en de bemensing van het fietsparkeren op de Keizer ad. €127.000 zijn reeds gedekt binnen de gemeentelijke begroting. Per saldo is dekking benodigd voor €656.500 in 2026 en structureel circa €705.000 vanaf 2027. Deze aanvullende middelen worden opgevoerd bij de perspectiefnota.

De fysieke investering om de fietsgarage te realiseren is onderdeel van het gebiedsprogramma Centruschil bedraagt €4,4 miljoen. Hiervan wordt €2,2 miljoen gedekt vanuit de versnellingsgelden en de gereserveerde middelen voor de cofinanciering. Vanuit het gebiedsprogramma Centruschil wordt bij de perspectiefnota dekking gevraagd voor de resterende 2,2 miljoen investering die benodigd is. In deze kosten is een rolstoeltoegankelijk toilet bij inbegrepen. Dit toilet is tijdens openingstijden van de fietsenstalling te gebruiken.

Met deze investering zet Deventer een belangrijke stap richting een fietsvriendelijke en toekomstbestendige binnenstad.

Hieronder staan de financiële consequenties samengevat:

	2026	2027	2028	2029
Exploitatie fietsparkeren	656.500	827.500	827.500	827.500
Tijdelijke fietsenstalling	200.000			
Meer fietsparkeerplekken op straat en dynamisch fietsparkeren	0	79.000	78.700	78.400
Totaal lasten:	856.500	906.500	906.200	905.900
Aanwezige dekking:	200.000	200.000	200.000	200.000
Benodigde dekking:	656.500	706.500	706.200	705.900

De mate en de fasering waarin het uitvoeringsplan kan worden uitgevoerd hangt af van de integrale afweging bij de perspectiefnota waarin de benodigde dekking voor het uitvoeringsplan wordt aangevraagd.

Het Uitvoeringsplan fietsparkeren binnenstad is als bijlage bij deze raadsmededeling gevoegd.

Strategisch fietsparkeren voor een stad in groei

Uitvoeringsplan Fietsparkeren Binnenstad

Maart 2025

Samenvatting

De binnenstad van Deventer trekt wekelijks ruim 170.000 bezoekers en deze aantallen zullen naar verwachting verder groeien. Met de toenemende populariteit van de fiets, mede door de opkomst van e-bikes, neemt de druk op bestaande fietsparkeerfaciliteiten toe. Dit uitvoeringsplan biedt een strategische en structurele aanpak om het fietsparkeren in de binnenstad te verbeteren, waarbij duurzaamheid, bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit centraal staan.

Het uitvoeringsplan is gebaseerd op de Agenda Binnenstad 2.0 en diverse beleidskaders en richt zich op vier kernthema's:

Kortetermijnmaatregelen en communicatie: dit omvat de realisatie van een gebouwde en bemenste fietsenstalling Op de Keizer, uitbreiding van fietsparkeerplekken op straat en de invoering van een herkenbare huisstijl en communicatiecampagne om fietsers beter te informeren.

Juridische verankering en handhaving: om structureel ruimte te creëren en een netter straatbeeld te bevorderen, worden fietsparkeerverbodsgebieden vastgelegd in de APV en weesfietsen en fietswrakken actief verwijderd.

Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden: er komen nieuwe oplossingen, zoals dynamisch fietsparkeren met LED-projecties en een menukaart voor inpandige stallingen. Daarnaast worden tijdelijke stallingen bij evenementen verbeterd.

Structurele borging en organisatie: de gemeente stelt een specialist fietsparkeren aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering, monitoring en doorontwikkeling van fietsparkeermaatregelen.

Deze integrale aanpak draagt bij aan een toekomstbestendige en fietsvriendelijke binnenstad, waarin fietsparkeren naadloos aansluit op bredere mobiliteitsdoelen en stedelijke ontwikkelingen. Dit plan vormt de basis voor verdere optimalisatie richting 2030 en daarna.

De financiering van het uitvoeringsplan bestaat uit incidentele investeringen en structurele middelen. Incidentele investeringen zijn eenmalige uitgaven voor de realisatie van nieuwe voorzieningen en infrastructurele aanpassingen. Structurele middelen zijn jaarlijks terugkerende kosten voor beheer, onderhoud, monitoring en handhaving. De totale kosten voor het uitvoeringsplan fietsparkeren zijn als volgt:

- **Investeringskosten:** € 5.035.000 (exclusief btw)
- **Structurele kosten/Exploitatie (per jaar), excl. bouw fietsenstalling:** € 827.500 (exclusief btw)

Met deze investering zet Deventer een belangrijke stap richting een fietsvriendelijke en toekomstbestendige binnenstad. De gemeente blijft de voortgang monitoren en zal indien nodig aanvullende maatregelen nemen om de effectiviteit van de maatregelen te waarborgen.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
1. Fietsparkeren als strategisch onderdeel van de mobiliteitstransitie en gebiedsontwikkelingen in Centrum&Schil....	5
1.1 Inleiding en leeswijzer.....	5
1.2 Doelstelling, aanpak en opdracht.....	5
1.2.1 Waarom een scope tot 2030?.....	6
1.2.2 Verankering in bestaand en toekomstig beleid.....	6
1.3 Doel en opbouw uitvoeringsplan.....	7
Stap 1: Kortetermijnmaatregelen en communicatie.....	7
Stap 2: Juridische verankering en handhaving.....	7
Stap 3: Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden.....	7
Stap 4: Structurele borging en organisatie.....	7
2. Beleidskader.....	7
2.1 Fietsparkeren in de bredere stedelijke context.....	7
2.2 Fietsers als prioriteit in het mobiliteitsbeleid.....	8
2.3 Stimuleren van fietsgebruik en betere infrastructuur.....	8
2.4 Aanpak knelpunten in fietsparkeren.....	8
2.5 Gerichte investeringen in fietsparkeeroplossingen.....	8
3. Aanpak fietsparkeren gemeente Deventer.....	9
Stap 1.....	9
3.1 Kortetermijnmaatregelen en communicatie.....	9
3.1.1 Voorbereiden gebouwde en bewaakte fietsparkeervoorziening Op de Keizer.....	9
3.1.2 Uitbreiden fietsparkeerplekken op straat.....	10
3.1.3 Jaarlijks monitoren.....	11
3.1.4 Ontwikkelen huisstijl en duidelijke communicatie.....	11
3.1.5 Ontwikkelen website/app fietsparkeren.....	12
Bij STAP 1 realiseren we het volgende:.....	13
Stap 2.....	13
3.2 Juridische verankering en handhaving.....	13
3.2.1 Vastleggen van fietsparkeerverbodsgebieden in de APV.....	13
3.2.2 Ruimte terugwinnen door verwijderen fietswrakken en weesfietsen.....	14
Bij STAP 2 realiseren we het volgende:.....	14
Stap 3.....	14
3.3 Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden.....	14
3.3.1 Dynamisch fietsparkeren Brink.....	14
3.3.2 Menukaart (in pandige) fietsenstallingen.....	15
3.3.3 Aanpak fietsparkeren bij evenementen.....	16
Bij STAP 3 realiseren we het volgende:.....	16
Stap 4.....	16
3.4 Structurele borging en organisatie.....	16
3.4.1 Aanstellen specialist fietsparkeren.....	16

Bij STAP 4 realiseren we het volgende:.....	17
4. Communicatie en draagvlak.....	18
4.1 Belang van communicatie.....	18
4.2 Draagvlak.....	18
5. Financiën en planning.....	19
5.1 Totale kosten en fasering.....	19
5.2 Uitvoeringsplanning.....	20
5.3 Opbrengsten en maatschappelijke effecten.....	20

1. Fietsparkeren als strategisch onderdeel van de mobiliteitstransitie en gebiedsontwikkelingen in Centrum&Schil

1.1 Inleiding en leeswijzer

De binnenstad van Deventer trekt wekelijks meer dan 170.000 bezoekers. Dit aantal zal de komende jaren blijven groeien. De stad biedt een breed scala aan winkels, horeca, culturele voorzieningen en iconische projecten, zoals de Lebuinuspleinen, wat bijdraagt aan de levendigheid en aantrekkelijkheid. Hierdoor neemt ook het fietsgebruik blijvend toe. De opkomst van elektrische fietsen vergroot de actieradius van fietsers en maakt het voor meer mensen aantrekkelijk om de fiets te pakken, waaronder inwoners die minder mobiel zijn. Door de groeiende stroom fietsers komen bestaande stallingen onder druk te staan. Die groei zal in de komende jaren alleen maar toenemen met de ambitie om tot 2035 in totaal 11.000 nieuwe woningen te realiseren. Tegelijkertijd kiezen steeds meer mensen voor duurdere fietsen, waardoor de vraag naar veilige en goed gefaciliteerde fietsparkeervoorzieningen toeneemt. Door hierin structureel te investeren blijft de binnenstad goed bereikbaar, het winkel- en horecagebied aantrekkelijk en wordt de stad duurzamer en gezonder.

Dit uitvoeringsplan beschrijft de structurele verbetering van het fietsparkeren in de binnenstad. Het geeft inzicht in de huidige situatie en toekomstige ontwikkelingen en geeft concrete stappen om fietsparkeren te verbeteren.

- Hoofdstuk 1 beschrijft de opdracht en het doel.
- Hoofdstuk 2 geeft een beleidsmatige onderbouwing.
- Hoofdstuk 3 werkt de aanpak uit in vier concrete stappen.
- Hoofdstuk 4 zet het draagvlak voor de verschillende stappen uiteen.
- Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de planning en de bijbehorende kosten.

1.2 Doelstelling, aanpak en opdracht

De Agenda Binnenstad 2.0 streeft in aanloop naar 2030 naar een transformatie van de binnenstad van een *place to buy* naar een *place to be/meet*. De binnenstad wordt een levendige ontmoetingsplek met een hoge verblijfswaarde, waar interactie tussen mensen centraal staat. Een belangrijke pijler in deze transformatie is het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad voor fietsers. De focus ligt op duurzame mobiliteit en een emissievrije binnenstad, met prioriteit voor voetgangers, fietsers en modern openbaar vervoer. We kijken naar autoparkeermogelijkheden buiten de binnenstad, zoals aan de rand of bij transferia, vanwaar mensen kunnen doorreizen naar het centrum.

Snelle fietsroutes en goede parkeervoorzieningen maken Deventer schoner, beter bereikbaar en aantrekkelijker. Minder auto's in de binnenstad verminderen verkeersdruk en zorgen voor een prettige, opgeruimde openbare ruimte. Dit draagt bij aan de klimaatdoelen en versterkt de aantrekkelijkheid van de binnenstad voor bewoners, bezoekers, ondernemers en culturele instellingen.

Het voorgaande komt ook tot uiting in het Gebiedsprogramma Centrum&Schil, dat momenteel in ontwikkeling is. De komende jaren worden in dit gebied meer dan 1.650 woningen en 750 tot 1.000 werkplekken toegevoegd. In en rondom de binnenstad vinden veel complexe en onderling

verbonden ontwikkelingen tegelijk plaats. Om richting te geven aan zowel de ruimtelijke als de programmatische ontwikkeling van de Centrum&Schil werken we vanuit drie leidende ontwikkelprincipes die ook voor fietsparkeren leidend zijn:

- We werken aan een gezonde leefomgeving.
- We gaan voor méér Deventer stedelijkheid.
- We stimuleren de beleving van onze creatieve cultuurstad.

Fietsparkeren heeft daarnaast een economische functie: bezoekers die met de fiets naar de binnenstad komen, besteden daar ook geld. Makkelijk en veilig parkeren stimuleert fietsgebruik. Door fietsparkeren slim te integreren in het bredere mobiliteitsbeleid blijft de binnenstad toegankelijk en leefbaar. Goede fietsparkeervoorzieningen dragen ook bij aan een prettige en gastvrije openbare ruimte. Daarnaast is fietsen de meest duurzame manier van verplaatsen en goed voor onze gezondheid.

Met de uitvoering van Fietsparkeren Binnenstad Uitvoeringskader 2016, het programma Fiets 2021-2025 en de Agenda Binnenstad 2.0 als basis, presenteerde het college van burgemeester en wethouders in mei 2024 een plan met minimaal noodzakelijke maatregelen om de fietsvoorzieningen in de binnenstad van Deventer structureel te verbeteren. Dit plan heeft een horizon tot 2030 en is gebaseerd op drie pijlers:

1. **Uitvoering fietsparkeeronderzoek:** analyse van verbeterpunten en voorstellen oplossingsrichtingen.
2. **Inventarisatie knelpunten met stakeholders binnenstad:** inbreng van gemeente, belangenverenigingen en de Fietsersbond.
3. **Verkenning buurgemeenten (Apeldoorn en Zwolle):** leren van andere aanpakken.

1.2.1 Waarom een scope tot 2030?

Succesvolle maatregelen kunnen leiden tot een verdere groei van het fietsgebruik. Daarnaast kunnen ontwikkelingen in het woning- en winkelaanbod de fietsstromen beïnvloeden, waardoor aanvullende maatregelen nodig zijn om knelpunten te voorkomen. Daarom is het essentieel om ook na 2030 dit plan te (blijven) monitoren en bijsturen. De voorgestelde maatregelen vormen daarmee een eerste stap in de structurele verbetering van fietsparkeren in de Deventer binnenstad.

Om deze plannen concreet uit te werken, heeft het college in 2024 opdracht gegeven tot een uitvoeringsplan, waarin de maatregelen en financiële consequenties helder zijn uitgewerkt.

1.2.2 Verankering in bestaand en toekomstig beleid

Dit uitvoeringsplan bouwt voort op verschillende bestaande gemeentelijke kaders, waaronder:

- Visie Leefomgeving (2014)
- Fietsparkeren Binnenstad Uitvoeringskader (2016)
- Programma Fiets 2021-2025
- Agenda Binnenstad Deventer 2.0
- Beeldkwaliteitsplan Deventer Binnenstad (2021)
- Bestuursakkoord 'Dichtbij, Betrokken & Bevlogen' (2022-2026)
- Uitvoering adviezen burgerberaad klimaat 2024
- Basisvoorkeursvariant Hoofdwegenstructuur (2025)

Daarnaast sluit het plan aan op toekomstige ontwikkelingen, zoals:

- Mobiliteitsplan Binnenstad en Periferie (2025)
- Gebiedsprogramma Centrum&Schil
- Gebiedsprogramma Keizerslanden

1.3 Doel en opbouw uitvoeringsplan

Dit uitvoeringsplan richt zich op een integrale en toekomstbestendige aanpak van fietsparkeren in Deventer en bestaat uit vier concrete stappen die samen een solide basis vormen voor goed functionerend en toekomstbestendig fietsparkeren in de binnenstad:

Stap 1: Kortetermijnmaatregelen en communicatie

- Voorbereiden gebouwde en bemenste fietsparkeervoorziening Op de Keizer
- Uitbreiden fietsparkeerplekken op straat
- Jaarlijks monitoren
- Ontwikkelen huisstijl en duidelijke communicatie
- Ontwikkelen website/app fietsparkeren

Stap 2: Juridische verankering en handhaving

- Vastleggen van fietsparkeerverbodsgebieden in de APV
- Ruimte terugwinnen door verwijderen weesfietsen en fietswrakken

Stap 3: Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden

- Dynamisch fietsparkeren Brink
- Menukaart (in pandige) fietsenstallingen
- Aanpak fietsparkeren bij evenementen

Stap 4: Structurele borging en organisatie

- Aanstellen specialist fietsparkeren

Met dit uitvoeringsplan zet Deventer een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling naar een fietsvriendelijke gemeente. Door ruimte, veiligheid, toegankelijkheid en innovatie te combineren, draagt dit plan bij aan een aantrekkelijke en duurzame binnenstad. We werken hierbij met een integrale aanpak, waarin inzichten uit gedragssturing, slimme handhaving en innovatieve mobiliteitsoplossingen samenkomen om fietsparkeren effectiever en gebruiksvriendelijker te maken.

2. Beleidskader

2.1 Fietsparkeren in de bredere stedelijke context

Deventer heeft een unieke historische binnenstad met beperkte ruimte voor verkeer en parkeren. De gemeente zet in op verdichting door woningbouw en een autoluwe binnenstad. Dit vraagt om een efficiënte en strategische aanpak van fietsparkeren om de bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit te behouden.

2.2 Fietsers als prioriteit in het mobiliteitsbeleid

De gemeente hanteert het STOMP-principe, waarbij lopen, fietsen en openbaar vervoer voorrang krijgen op de auto. Dit betekent investeren in goed gefaciliteerde fietsparkeervoorzieningen die passen binnen bredere stedelijke ontwikkelingsplannen.

Met de geplande bouw van 11.000 woningen, voornamelijk binnen de bestaande stad, zal het bezoekersaantal van de binnenstad blijven toenemen, waardoor de behoefte aan goede fietsvoorzieningen blijvend zal groeien. Extra fietsparkeervoorzieningen aan de randen van het centrum en uitbreiding van autoluwe zones in de binnenstad zorgen voor meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Zo wordt fietsparkeren een essentieel onderdeel van de stedelijke mobiliteitsstrategie.

2.3 Stimuleren van fietsgebruik en betere infrastructuur

Er worden veilige en efficiënte fietsroutes ontwikkeld, waarbij fietspaden ongelijkvloers worden gekruist met wegen waar de snelheid 50 km/u of hoger is. Het Gebiedsprogramma Centrum&Schil zorgt voor een samenhangende stedelijke ontwikkeling, waarin fietsparkeerplaatsen worden geïntegreerd. Ook ontstaan er betere verbindingen tussen groen, water en recreatieve fiets- en wandelroutes. Die dragen bij aan een aantrekkelijke en toegankelijke fietsomgeving.

2.4 Aanpak knelpunten in fietsparkeren

Het in mei 2024 gepresenteerde plan, de Basisvoorkeursvariant Hoofdwegenstructuur 2025 en de Uitvoering adviezen burgerberaad klimaat 2024 onderstrepen de noodzaak van goed gefaciliteerde fietsvoorzieningen, zoals veilige fietspaden en voldoende fietsenstallingen. Uit de mobiliteitsnota 2024 en Analyse Fietsparkeren uit 2022 kwamen meerdere fietsparkeerknelpunten naar voren: locaties waar fietsen doorgangen naar woningen en horecagelegenheden blokkeren, gevaarlijke situaties veroorzaken, het straatbeeld vervuilen, of waar op piekmomenten een tekort aan fietsparkeerplekken is. Het gaat om de volgende knelpunten:

- Bezoekers ervaren een tekort aan fietsparkeerplekken op piekmomenten, zoals bij Mimik, de bibliotheek, evenementen en uitgaansavonden. Ook ontbreken openbare oplaadpunten voor e-bikes en wordt de stalling Op de Keizer niet optimaal benut. Met name het veilig stallen van fietsen wordt hier gemist.
- Werknemers parkeren hun fietsen vaak op plekken die voor bezoekers bedoeld zijn, omdat veel bedrijven niet beschikken over een eigen overdekte stalling.
- Bewoners hebben een tekort aan overdekte en eigen stallingen en maken daardoor gebruik van fietsparkeerplekken voor bezoekers.

2.5 Gerichte investeringen in fietsparkeeroplossingen

Het oplossen van deze knelpunten vraagt om gerichte investeringen in extra en verbeterde fietsparkeervoorzieningen. Een belangrijke maatregel is het realiseren van de gebouwde en bemenste fietsparkeervoorziening Op de Keizer. Het oplossen van knelpunten leidt bovendien tot een netter straatbeeld en betere toegang voor hulpdiensten.

3. Aanpak fietsparkeren gemeente Deventer

Dit uitvoeringsplan bevat vier essentiële stappen om het fietsparkeren structureel te verbeteren. Deze stappen sluiten aan bij de kernprincipes van de Basisvoorkeursvariant Hoofdwegenstructuur, het tussenproduct Mobiliteitsplan Binnenstad en Periferie, en het Gebiedsprogramma Centrum&Schil. Het is tegelijkertijd een uitwerking van paragraaf 3.3 van de Uitvoeringsadviezen burgerberaad klimaat 2024.

Het voorgestelde stappenplan bestaat uit vier onderling verbonden stappen met maatregelen die gezamenlijk bijdragen aan een structurele verbetering van het fietsparkeren in de binnenstad. Hoewel de stappen inhoudelijk van elkaar verschillen, vormen ze samen een integrale aanpak die niet los van elkaar kan worden gezien.

De vier stappen volgen elkaar niet strikt op, maar kunnen deels parallel worden uitgevoerd. Dit biedt flexibiliteit in de uitvoering en maakt het mogelijk om op meerdere fronten tegelijk voortgang te boeken. Door de maatregelen in samenhang te benaderen, versterken ze elkaar en ontstaat een duurzaam en effectief fietsparkeersysteem.

Een goede afstemming tussen de stappen is essentieel om knelpunten te voorkomen en een soepele implementatie te waarborgen. Daarom worden de voortgang en onderlinge samenhang regelmatig gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Zo blijft de aanpak wendbaar en afgestemd op de behoeften van de stad, haar bewoners, ondernemers en bezoekers.

Dit uitvoeringsplan richt zich op zowel de uitbreiding van de capaciteit als het duurzaam waarborgen ervan binnen duidelijke kaders. Daarnaast zetten we in op dynamische en flexibele oplossingen voor efficiënter fietsparkeren.

Tot slot is het van belang om fietsparkeren structureel te integreren in de gemeentelijke organisatie en het beleid. Met deze aanpak groeit Deventer uit tot een fietsvriendelijke gemeente, waar ruimte, veiligheid en toegankelijkheid optimaal samenkomen.

Stap 1

3.1 Kortetermijnmaatregelen en communicatie

3.1.1 Voorbereiden gebouwde en bemenste fietsparkeervoorziening Op de Keizer

Om meer mensen te stimuleren om met de fiets naar het centrum te komen, zijn goede faciliteiten essentieel, zoals voldoende en veilige stallingsmogelijkheden. De huidige fietsenstalling Op de Keizer is een niet-overdekte fietsenstalling met een laag serviceniveau. De locatie ligt strategisch langs een van de belangrijkste fietsroutes en op loopafstand van populaire bestemmingen in de stad. Uit het Koopstromenonderzoek 2024 blijkt dat fietsers deze huidige voorziening al goed weten te vinden. Door deze locatie te transformeren tot een gebouwde, meerlaagse en professioneel bemenste stalling creëren we een veilige omgeving.

Met extra faciliteiten, zoals oplaadpunten voor e-bikes, een openbaar rolstoeltoegankelijk toilet en een pakketsservice, realiseren we een zeer aantrekkelijke en veilige fietsparkeervoorziening. De gebouwde fietsparkeervoorziening biedt ruimte aan 1200 fietsen, een toename van bijna 300 plekken, en is geschikt voor verschillende soorten fietsen.

De toegang is gratis, de openingstijden zijn van maandag tot en met woensdag van 07.00 - 19.00 uur, van donderdag tot en met zaterdag van 07.00 - 23.00 uur en zondag van 10.00 - 21.00.

De openingstijden sluiten aan bij een motie van de gemeenteraad en de behoefte van de binnenstad. Verdere verruiming van openingstijden is mogelijk wanneer daar behoefte aan is en

hier financiële dekking voor is. Buiten deze openingstijden is de stalling volledig afgesloten en niet toegankelijk.

De bewaking en het beheer van de stalling worden uitgevoerd door minimaal twee professionele medewerkers die toezicht houden. Daarnaast is er camerabewaking. Zij maken gebruik van het scansysteem van Veilig Stallen dat is ontwikkeld in samenwerking met CROW-Fietsberaad en aangesloten gemeenten. Bij het eerste bezoek krijgt de fiets een barcode en de fietser een pasje met dezelfde code. De medewerkers controleren de barcodes bij het in- en uitchecken. Dit systeem versterkt de controle en draagt bij aan een groter gevoel van veiligheid.

In steden als Zwolle, Breda en Apeldoorn wordt al succesvol gewerkt met dit gebruiksvriendelijke scansysteem. Net als in deze steden wordt in de stallingsvoorwaarden opgenomen dat gemeente Deventer niet aansprakelijk is voor beschadiging, vernieling of diefstal van fietsen.

Een gebouwde voorziening biedt bovendien ruimte aan andere binnenstadfuncties, zoals deelsystemen. Deze aanpak sluit aan bij voorbeelden uit fietssteden als Zwolle, Apeldoorn, Amsterdam, Utrecht en Delft. Een gebouwde fietsparkeervoorziening draagt bij aan een toegankelijke, veilige en leefbare binnenstad en voorkomt verrommeling van de buitenruimte.

Mogelijk beeld vanuit de steeg Keizerstraat

3.1.2 Uitbreiden fietsparkeerplekken op straat

Op basis van gesprekken met stakeholders en gebiedsinventarisaties is inzicht verkregen in de locaties waar capaciteitsuitbreiding mogelijk is. Dit levert 400 tot 500 extra fietsparkeerplekken op. Ook de kosten voor deze uitbreidingen zijn in kaart gebracht.

Extra fietsparkeerplekken kunnen we realiseren op de volgende locaties:

- Korte Assenstraat
- Lamme van Deseplein

- Worpplantsoen
- Zandpoort
- Broederenplein
- Gedempte Gracht/Verzetslaan
- Geert Grootestraat
- Golstraat
- Brink Pennickshoek
- Mimik

Het uitbreiden van fietsparkeerplekken vereist maatwerk en overleg met omwonenden en ondernemers.

3.1.3 Jaarlijks monitoren

Data zijn cruciaal voor het verbeteren van fietsparkeervoorzieningen. Daarom starten we in 2025 met een nulmeting en voeren we jaarlijks fietstellingen uit op diverse locaties en tijdstippen. Dit geeft inzicht in parkeercapaciteit, de effectiviteit van maatregelen en waar uitbreiding of extra handhaving nodig is. Door structurele monitoring kunnen we snel nieuwe knelpunten signaleren, verkeerd geparkeerde fietsen in beeld brengen en de openbare ruimte toegankelijk houden. In samenwerking met handhavers, toezichhouders, wijkbeheer, politie en ondernemers zorgen we voor duidelijke richtlijnen voor piekmomenten.

Door communicatie, handhaving en voorzieningen af te stemmen op daadwerkelijk gebruik en knelpunten, kunnen we gewenst parkeergedrag stimuleren, overlast verminderen en middelen efficiënter inzetten. Dit bespaart kosten en verbetert de uitvoering. De resultaten worden jaarlijks gemeten en vertaald in het tevredenheidscijfer 'Fietsparkeren Binnenstad', dat ook inzicht geeft in hoe ondernemers en bewoners de samenwerking met de gemeente ervaren.

We ondersteunen deze aanpak met duidelijke, doelgerichte communicatie om draagvlak te creëren onder bezoekers, bewoners en ondernemers. Dit draagt bij aan een hogere tevredenheid over fietsparkeren in de binnenstad.

3.1.4 Ontwikkelen huisstijl en duidelijke communicatie

Een herkenbare huisstijl helpt fietsers snel en eenvoudig de juiste fietsparkeerlocaties te vinden. Daarom ontwikkelen we een duidelijke visuele huisstijl, geïnspireerd door steden als Breda, Amsterdam, Utrecht en Rotterdam. Deze fietshuisstijl wordt toegepast op bijvoorbeeld geveluithangborden en zuilen bij stallingen, thermoplast signing, bedrukte tegels op fietspaden en wegen, flyers, stuurhangers, hesjes van fietscoaches en digitale communicatiekanalen.

Door deze herkenbare stijl consequent en langdurig door te voeren, ontstaat een intuïtieve identiteit die fietsers automatisch naar de juiste stallingen leidt. Dit vergemakkelijkt gewenst gedrag, een belangrijk principe uit gedragssturing. Het effect wordt versterkt door fietscoaches (een gastheer of gastvrouw in de binnenstad) die op cruciale locaties en momenten fietsers op een vriendelijke manier verwijzen naar en informeren over fietsparkeermogelijkheden. Deze aanpak heeft in onder meer Amsterdam, Rotterdam en Apeldoorn het fietsparkeergedrag positief beïnvloed en daarmee de toegankelijkheid en leefbaarheid van de stad verbeterd.

Voor signing, routing en wayfinding is een breder plan van aanpak in voorbereiding voor de gehele Centrum&Schil. De aanpak van fietsparkeren kan hierbij aansluiten.

Duidelijke communicatie over de fietsparkeerregels is cruciaal voor naleving. Gedragsstudies en inzichten uit de reclamewereld tonen aan dat fietsers zich beter aan de regels houden wanneer deze helder, herhaald en op de juiste momenten worden gecommuniceerd. Met nudging-

technieken (subtiële 'duwtjes' in de goede richting), zoals strategisch geplaatste borden, markeringen en andere visuele aanwijzingen, maken we gewenst gedrag logischer en makkelijker.

Om dit te realiseren stellen we een gedragsbeïnvloedingsplan op met de volgende elementen:

- Een eenduidige huisstijl met herkenbare kleuren, pictogrammen en lettertypes die intuïtief gewenst gedrag ondersteunt.
- Strategisch geplande communicatie: een eenduidige en samenhangende campagne in plaats van versnipperde uitingen.
- Draagvlak en samenwerking met collega's, handhaving, ondernemers en politie om duidelijkheid en naleving van de fietsparkeerregels te bevorderen.
- Opvallende communicatiemiddelen die zich onderscheiden van commerciële boodschappen en fietsers direct aansporen tot correct parkeren.

3.1.5 Ontwikkelen website/app fietsparkeren

Om bezoekers beter te informeren, ontwikkelen we een website of app met actuele informatie over:

- Fietsparkeren in Deventer: overzicht van alle fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad.
- Komende ontwikkelingen en updates over nieuwe en verbeterde fietsparkeermaatregelen in Deventer.
- De mogelijkheid om suggesties te doen en ideeën aan te dragen.

Met deze tool maken we fietsparkeren eenvoudiger en inzichtelijker, waardoor bezoekers hun fiets eerder op de juiste locatie stallen. Dit voorkomt onnodig foutief parkeren, vraagt daarmee om minder handhaving en vermindert het aantal fietsen dat naar het FietsDepot wordt afgevoerd.

Bij STAP 1 realiseren we het volgende:

1. Fietsparkeervoorziening Op de Keizer:

- transformatie van de huidige fietsparkeervoorziening naar een gebouwde en professioneel bewaakte fietsenstalling;
- capaciteitsuitbreiding naar 1.200 fietsparkeerplekken (optioneel uit te breiden tot 1.900 plekken), geschikt voor alle type fietsen;
- ruime openingstijden: van maandag t/m woensdag van 07.00 - 19.00 uur, donderdag t/m zaterdag van 07.00 – 23.00 uur en zondag 10.00 – 21.00;
- toepassing gebruiksvriendelijk scansysteem van veiligstallen.nl voor efficiënte toegang en registratie.

2. Aanpak fietsparkeerknelpunten ter verbetering van de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

3. Jaarlijkse monitoring, inclusief nulmeting, om inzicht te krijgen in parkeercapaciteit, parkeerknelpunten en handavingsbehoefte.

4. Een gedragsbeïnvloedingsplan bestaande uit:

- een herkenbare, eenduidige fietshuisstijl;
- strategisch geplande communicatie;
- opvallende communicatiemiddelen.

5. Inzet van fietscoaches ter ondersteuning en handhaving.

6. Ontwikkeling van de website/app 'Fietsparkeren Deventer' voor actuele informatie en gebruiksgemak.

Stap 2

3.2 Juridische verankering en handhaving

3.2.1 Vastleggen van fietsparkeerverbodsgebieden in de APV

Wanneer publieksvriendelijke acties, zoals communicatie-uitingen en de inzet van fietscoaches, onvoldoende effect hebben op foutief geparkeerde fietsen, is extra handhaving noodzakelijk. We beginnen met handhaving op fietsen die de doorgang belemmeren en bij bestaande knelpunten, zoals de Kop van de Brink en de Hema. Als monitoring uitwijst dat dit onvoldoende effect heeft, breiden we de handhaving uit. Een optie is het instellen van extra fietsparkeerverbodszones via een plaatselijk APV-besluit. In deze zogenoemde aanwijsgebieden mogen fietsers alléén parkeren in een vak, rek of stalling. Fietsen buiten deze zones worden verwijderd en afgevoerd naar het FietsDepot Deventer (Westfalenstraat 5).

Ervaringen uit steden als Amsterdam, Arnhem, Zwolle en Maastricht tonen aan dat de eerste periode na het invoeren of aanscherpen van dergelijke regels weerstand kan oproepen, bijvoorbeeld bij bezoekers van het FietsDepot. Toch blijkt dat bij consequente handhaving en heldere communicatie mensen hun gedrag aanpassen. Op de lange termijn leidt dit tot een betere verblijfservaring, een overzichtelijker straatbeeld en een veiliger openbare ruimte.

Om voldoende capaciteit te behouden in het FietsDepot verkorten we de bewaartijd van verwijderde fietsen van 13 naar maximaal 8 weken. Momenteel biedt het FietsDepot ruimte aan 400 fietsen. Circa 70-75% van de fietsen wordt niet opgehaald en gaat naar de sociale werkplaats op hetzelfde terrein. Daar repareren medewerkers de fietsen voor verkoop. De opbrengst vloeit terug naar de sociale werkplaats. Niet-herstelbare fietsen worden gerecycled.

3.2.2 Ruimte terugwinnen door verwijderen fietswrakken en weesfietsen

Fietswrakken nemen onnodig ruimte in en dragen bij aan een rommelig straatbeeld. Door deze fietsen op te ruimen vergroten we de bestaande stallingscapaciteit en verbeteren we de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Een handhavingsronde in februari 2025 toonde aan dat 15 tot 20% van de in de stallingen geparkeerde fietsen in het centrum als fietswrak of weesfiets kan worden aangemerkt. Een weesfiets is een langdurig ongebruikte fiets in de openbare ruimte waarvan de eigenaar onbekend is. Een fietswrak is een fiets in zo'n slechte staat dat het niet meer praktisch of economisch is om deze te repareren. Momenteel telt het centrum van Deventer circa 30 fietsparkeerlocaties op straat, met een capaciteit tussen de 900 en 1000 fietsparkeerplekken. Het verwijderen van fietswrakken en weesfietsen zorgt voor circa 175 extra fietsparkeerplekken op straat.

Om fietswrakken en weesfietsen effectief te kunnen verwijderen, passen we de APV aan en leggen we vast wanneer een fiets als weesfiets wordt beschouwd, hoelang een fiets op één plek mag blijven staan en onder welke voorwaarden deze kan worden verwijderd. Vanzelfsprekend vraagt dit proces om een gestructureerde organisatie van handhaving en FietsDepot-medewerkers.

Bij STAP 2 realiseren we het volgende:

- **Extra handhaving bestaande knelpunten.**
- **Vastlegging fietsparkeerverbodsgebieden in de APV.**
- **Aanpassing APV voor verwijdering weesfietsen en fietswrakken.**
- **175 extra fietsparkeerplekken door verwijdering van fietswrakken en weesfietsen.**
- **Verlaging van de maximale bewaartermijn van weesfietsen van 13 naar 8 weken.**
- **Gestructureerde organisatie van handhaving en FietsDepot-medewerkers.**

Stap 3

3.3 Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden

3.3.1 Dynamisch fietsparkeren Brink

Wanneer tijdelijk extra fietsparkeerlocaties nodig zijn, biedt een pop-up parkeersysteem uitkomst, zoals een LED-projector die een fietsparkeervak op straat projecteert. Dit dynamische fietsparkeersysteem passen we toe op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond op de Brink om het fietsparkeren tijdens openingstijden van nachthoreca goed te faciliteren. Als dit wenselijk is, kunnen we deze venstertijden eenvoudig aanpassen. De locaties stellen we vast in overleg met horecaondernemers en handhaving en voeren we in na een testfase.

In Delft en Amsterdam zorgen LED-projecties tijdens uitgaansuren al voor geordend parkeren. De tijdelijke en visuele aard van de projectie geeft fietsers een subtiel duwtje in de juiste richting (nudging), waardoor ze eerder geneigd zijn hun fiets correct te parkeren. Daarnaast verwijderen veel bezoekers hun fiets zodra de projectie uitgaat, wat aangeeft dat hun gedrag zich aanpast. Hierdoor is nauwelijks extra handhaving nodig. Bovendien is de lichtprojectie opvallend en speels, wat fietsparkeerders aantrekt en hen op een laagdrempelige manier stuurt.

Naast LED-projectoren bestaan er andere mogelijkheden voor pop-up fietsenstallingen, zoals krijtverf, dranghekken of parkeervlonders die tijdelijke parkeerzones markeren en zo het parkeergedrag beïnvloeden.

3.3.2 Menukaart (in pandige) fietsenstallingen

Monitoring kan uitwijzen dat toekomstige uitbreiding van fietsparkeerlocaties nodig is. Inpandige fietsparkeervoorzieningen bieden hiervoor een effectieve oplossing, maar zijn zeer kostbaar. Bovendien parkeren veel fietsers liever op straat, direct bij hun bestemming.

Uit ervaring van andere steden die al langere tijd hun fietsparkeervoorzieningen optimaliseren, blijkt dat het succes wordt vergroot door te investeren in een gebruiksvriendelijk ontwerp, een gastvrije omgeving en publieksvriendelijke communicatie.

Een inpandige fietsparkeervoorziening wordt beter gebruikt wanneer deze voldoet aan de volgende voorwaarden:

- entree op de begane grond, goed toegankelijk en logisch gelegen;
- enkellaagse rekken als voorkeur, etagerekken als alternatief;
- fietsregistratie met veiligstallen.nl;
- persoonlijk contact met stallingsmedewerkers;
- zichtbaar cameratoezicht voor veiligheid;
- eventuele extra services, zoals reparatiedienst of pakketservice.

Het succes van een inpandige fietsparkeervoorziening hangt ook af van de doelgroep en toegankelijkheid. Bij het ontwerp van fietsparkeervoorzieningen in Deventer houden we rekening met toegankelijkheid en gebruiksgemak voor alle fietsgebruikers. Vanzelfsprekend stemmen we dergelijke locaties zorgvuldig af met bewoners en ondernemers in de nabije omgeving.

Op een kaart met potentiële locaties voor inpandige stallingen staan minimeisen waaraan deze moeten voldoen om succesvol te zijn, zoals locatie, loopafstand, exploitatiekosten per vierkante meter en het aantal te stallen fietsen. Met deze 'menukaart' hebben we goed inzicht in potentiële locaties en kunnen we gesprekken voeren met vastgoedpartijen.

3.3.3 Aanpak fietsparkeren bij evenementen

Tijdens grote evenementen in de binnenstad stelt de gemeente evenementfietsrekken beschikbaar, inclusief beachflags en dranghekdoeken in de herkenbare Deventer fietsparkeerhuisstijl. In samenwerking met organisatoren wordt dit aangevuld met fietscoaches voor verwijzing en uitleg. Door de toename van fietsers is er behoefte aan aanschaf van dynamische fietsparkeersystemen, beachflags en dranghekdoeken.

Om het fietsparkeren tijdens evenementen verder te verbeteren, delen organisatoren informatie, data en ervaringen met de gemeente. Dit helpt bij het monitoren van aantallen fietsparkeerplekken en draagt bij aan effectief crowdmanagement. De verzamelde inzichten koppelen we aan het jaarlijkse monitoringsplan, zodat we knelpunten tijdig kunnen signaleren en verbeteringen kunnen doorvoeren voor volgende jaren.

Zo zorgen we ervoor dat ook tijdens drukke evenementen de openbare ruimte toegankelijk blijft voor voetgangers en nood- en hulpdiensten.

Bij STAP 3 realiseren we het volgende:

- Een dynamisch fietsparkeersysteem voor de nachthoreca tijdens uitgaansavonden.
- Vaststelling van locaties voor dynamisch fietsparkeren (in overleg met ondernemers, gevolgd door testen, evalueren en implementeren).
- Menukaart potentiële inpandige stallingen.
- Capaciteitsuitbreiding fietsparkeerplekken bij evenementen.
- Aanschaf beachflags en dranghekdoeken in herkenbare fietshuisstijl voor evenementen.

Stap 4

3.4 Structurele borging en organisatie

3.4.1 Aanstellen specialist fietsparkeren

Het succesvol verbeteren van fietsparkeren in Deventer vereist een medewerker met de juiste expertise. Een collega die verbindt, meedenkt, onderzoekt, aanpakt en realiseert, is essentieel om de fietsparkeerdoelstellingen effectief te behalen.

Momenteel worden de taken rondom fietsparkeren versnipperd uitgevoerd door verschillende teams en programma's, zonder duidelijke taakverdeling of heldere coördinatie. Door een vaste medewerker Fietsparkeren aan te stellen, krijgen we beter grip op de organisatie van het fietsparkeren en kunnen we gericht bijsturen op ontwikkelingen in de stad.

Om dit duurzaam te verankeren, is extra formatie noodzakelijk. Dit waarborgt een structurele aanpak, efficiënte uitvoering, en continuïteit in zowel de realisatie als controle. Hierdoor blijft fietsparkeren verankerd in regelgeving, uitvoering en toekomstbestendige oplossingen.

Uit inventarisatie bij andere gemeenten blijkt dat er tenminste 1 fte nodig is om fietsparkeren goed te organiseren. De functie omvat in grote lijnen:

- Regie voeren over het fietsparkeren in gebouwde en openbare stallingen, zodat werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het beschikbare budget. De medewerker legt hierbij inhoudelijke verantwoording af aan het programma Leefomgeving.
- Contractbeheer stallingen, zodat deze schoon, heel en veilig zijn en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van de stad.
- Verantwoordelijk voor verwijderen van fietswrakken en weesfietsen.
- Proactief adviseren van de gemeente over fietsparkeren.
- Signaleren en aanpakken van fietsparkeerknelpunten.
- Opstellen van kwartaalrapportages.
- Uitvoeren van monitoring.
- Afhandelen van klachten en meldingen.

Bij STAP 4 realiseren we het volgende:

Aanstelling van een medewerker die verantwoordelijk is voor uitvoering en monitoring van fietsparkeren. Daarmee zorgen we voor een duurzame borging, zodat regels, maatregelen en investeringen rondom fietsparkeren systematisch worden verankerd in beleid, regelgeving en dagelijkse uitvoering.

4. Communicatie en draagvlak

4.1 Belang van communicatie

Een succesvolle uitvoering van het fietsparkeerplan in de binnenstad van Deventer vereist breed draagvlak en effectieve communicatie. Bewoners, bezoekers, ondernemers en andere belanghebbenden moeten goed worden geïnformeerd over de plannen en bijbehorende maatregelen. Heldere communicatie vergroot de acceptatie en stimuleert gewenst gedrag, zoals het correct stallen van fietsen en het gebruik van de nieuwe voorzieningen. Daarnaast draagt participatie bij aan begrip en betrokkenheid, wat essentieel is voor een soepele implementatie van de maatregelen.

4.2 Draagvlak

De maatregelen in dit uitvoeringsplan genieten brede steun van binnenstadbewoners, ondernemers, bezoekers en andere belanghebbenden. Dit draagvlak is het resultaat van een zorgvuldig proces, waarin het uitvoeringsplan voortbouwt op het plan dat het college van burgemeester en wethouders in mei 2024 presenteerde. Dit plan was gebaseerd op het fietsparkeeronderzoek uit 2022 en een uitgebreide inventarisatie van knelpunten in samenwerking met stakeholders, waaronder de gemeente, belangenverenigingen en de Fietsersbond.

Op 12 februari 2025 vond een overleg plaats met diverse belanghebbenden over de structurele verbetering van het fietsparkeren in de binnenstad van Deventer. Tijdens dit overleg werden de maatregelen uit het uitvoeringsplan besproken en werd feedback opgehaald van bewoners, ondernemers, de Fietsersbond en culturele instellingen. Uit deze gesprekken blijkt brede steun voor de voorgestelde aanpak. De deelnemers erkennen de urgentie van verbeteringen en zien de maatregelen als een noodzakelijke stap naar een toekomstbestendige binnenstad.

De belangrijkste uitkomsten en aandachtspunten:

- De gebouwde fietsenstalling Op de Keizer wordt positief ontvangen, met de suggestie om extra voorzieningen toe te voegen, zoals oplaadpunten en een openbaar toilet.
- Uitbreiding van fietsparkeerplekken op straat krijgt steun, waarbij wordt geadviseerd ook locaties zoals het Grote Kerkhof en de Botermarkt te overwegen.
- Fietsparkeren voor bewoners verdient extra aandacht. Het plan richt zich nu vooral op bezoekers, maar er is behoefte aan inpandige stallingen en aanvullende oplossingen voor binnenstadbewoners.
- Handhaving van fietsparkeerverboden wordt als noodzakelijk beschouwd, maar moet zorgvuldig worden uitgevoerd. De focus ligt op het strikt handhaven van bestaande verboden voordat er nieuwe zones worden toegevoegd.

Het overleg bevestigt dat er brede steun is voor dit uitvoeringsplan. Stakeholders benadrukken het belang van een integrale aanpak, waarin zowel bezoekers als bewoners profiteren van verbeterde fietsparkeervoorzieningen. De gemeente neemt de opgehaalde feedback mee bij de uitvoering van het plan en blijft in overleg met betrokken partijen om de communicatie en realisatie van de maatregelen verder af te stemmen.

5. Financiën en planning

Voor de realisatie van het uitvoeringsplan fietsparkeren in de binnenstad van Deventer is zowel een incidentele als structurele investering nodig. De voorgestelde maatregelen dragen bij aan een goed functionerend en toekomstbestendig fietsparkeersysteem, waardoor de binnenstad toegankelijker, veiliger en aantrekkelijker wordt voor bewoners, bezoekers en ondernemers.

5.1 Totale kosten en fasering

De financiering van het uitvoeringsplan bestaat uit:

- Incidentele investeringen: eenmalige uitgaven voor de realisatie van nieuwe voorzieningen en infrastructurele aanpassingen.
- Structurele middelen/exploitatie: jaarlijks terugkerende kosten voor beheer, onderhoud, monitoring en handhaving. In dit uitvoeringsplan is gekozen voor een verruiming van de openingstijden van de gebouwde fietsenstalling (maandag t/m woensdag van 07.00 – 19.00 uur, donderdag t/m zaterdag van 07.00 – 23.00 uur en zondag van 10.00 – 21.00 uur)

De kosten voor het uitvoeringsplan fietsparkeren zijn als volgt:

	Investeringen	Structurele kosten (per jaar)
STAP 1 Kortetermijnmaatregelen en communicatie		
Gebouwde en bemenste fietsenstalling Op de Keizer (1200 plekken, toename van 300 plekken)	€ 4.360.000	€ 611.000
Uitbreiden fietsparkeerplekken op straat	€ 585.000	
Jaarlijks monitoren		€ 40.000
Ontwikkelen huisstijl en duidelijke communicatie		€ 4.000
Ontwikkelen website/app fietsparkeren		€ 5.000
STAP 2 Juridische verankering en handhaving		
Vastleggen van fietsparkeerverbodsgebieden in de APV		€ 10.000
Ruimte terugwinnen door verwijderen weesfietsen en fietswrakken		€ 25.000
STAP 3 Innovatie en uitbreiding stallingsmogelijkheden		
Dynamisch fietsparkeren Brink	€ 50.000	
Menukaart (in pandige) fietsenstallingen		€ 5.000
Aanpak fietsparkeren bij evenementen		€ 7.500
STAP 4 Structurele borging en organisatie		
Aanstellen specialist fietsparkeren		€ 120.000
Ambtelijke kosten t.b.v. incidentele kosten	€ 40.000	
TOTAAL exclusief btw	€ 5.035.000	€ 867.500

5.2 Uitvoeringsplanning

De uitvoering van de maatregelen wordt gefaseerd uitgevoerd over meerdere jaren, met een focus op snelle verbeteringen en structurele borging.

- **2025-2026:** Start met kortetermijnmaatregelen, waaronder uitbreiding van fietsparkeerplekken op straat, handhaving en gedragsbeïnvloeding. Voorbereiding gebouwde fietsenstalling. Realisatie van website en app. Uitbreiding van dynamisch fietsparkeren en handhaving. Aanstellen specialist fietsparkeren.
- **2026-2027:** Bouw en oplevering van de fietsenstalling Op de Keizer.
- **2027-2030:** Doorontwikkeling en optimalisatie van het fietsparkeermaatregelen, monitoring en bijsturing op basis van gebruikerservaringen en nieuwe ontwikkelingen.

5.3 Opbrengsten en maatschappelijke effecten

De investeringen in fietsparkeren leveren belangrijke voordelen op voor de stad:

- **Verbeterde bereikbaarheid:** meer bezoekers en werknemers kunnen de binnenstad veilig en efficiënt met de fiets bereiken.
- **Aantrekkelijker binnenstad:** minder fietsoverlast en rommelige parkeerplekken dragen bij aan een prettige en gastvrije openbare ruimte.
- **Duurzaamheidswinst:** fietsen draagt bij aan een emissievrije binnenstad en ondersteunt de klimaatdoelen van Deventer.
- **Economische voordelen:** goed bereikbare winkels en horecagelegenheden profiteren van meer fietsende bezoekers, wat bijdraagt aan de lokale economie.
- **Kostenbesparing op lange termijn:** structureel onderhoud en slimme handhaving voorkomen dure ingrepen in de toekomst en zorgen voor een efficiënt gebruik van de openbare ruimte.

Met deze investering zet Deventer een belangrijke stap richting een fietsvriendelijke en toekomstbestendige binnenstad. De gemeente blijft de voortgang monitoren en zal indien nodig aanvullende maatregelen nemen om de effectiviteit van het beleid te waarborgen.